

Prædiken til 4. søndag i advent

Joh. 3, 25-36

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes: Nu kom Johannes' disciple i diskussion med en jøde om renselse, og de gik hen til Johannes og sagde: »Rabbi, han, som var hos dig på den anden side af Jordan, han, som du har vidnet om, han døber nu selv, og alle kommer til ham.« Johannes svarede: »Et menneske kan ikke tage noget som helst uden at have fået det givet fra himlen. I kan selv bevidne, at jeg sagde: Jeg er ikke Kristus, men jeg er udsendt forud for ham. Den, der har bruden, er brudgom; men brudgommens ven, som står og lytter efter ham, fyldes med glæde, når han hører brudgommen komme. Det er min glæde, og den er nu fuldkommen. Han skal blive større, jeg skal blive mindre. Den, der kommer ovenfra, er over alle; den, der er af jorden, er jordisk og taler jordisk. Den, der kommer fra himlen, er over alle; hvad han har set og hørt, det vidner han om, og ingen tager imod hans vidnesbyrd. Den, der har taget imod hans vidnesbyrd, har dermed bekræftet, at Gud er sanddru; for han, som Gud har udsendt, taler Guds ord; Gud giver jo ikke Ånden efter mål. Faderen elsker Sønnen, og alt har han lagt i hans hånd. Den, der tror på Sønnen, har evigt liv; den, der er ulydig mod Sønnen, skal ikke se livet, men Guds vrede bliver over ham.« Johannesevangeliet 3,25-36

Hvis der er noget, der kan give de fleste mennesker panikangst, så er det at blive til overs. Det begynder tidligt i livet. Pludselig står der en vugge ved siden af mors seng med en lillesøster eller lillebror, der kan være åh så yndig, men også en størrelse der lægger beslag på fars og mors opmærksomhed på den mest irriterende måde. For nogen er det et så hårdt slag, at de aldrig rigtig kommer sig over det. Eller når der skulle vælges fodboldhold, og der ikke var nogen velmenende rundkredspædagog, der intervernerede, og det gik løs med førstevælger og andenvælger og en restgruppe af ikkevalgte, der blev mindre og mindre. Jeg kan stadig mærke lettelsen over endelig at blive valgt, selvom jeg i parentes bemærket sagtens kunne føle mig til overs på det hold, jeg faktisk kom på. Og når man blev større endnu, og ens stemme gik i overgang, og man hilste hvert nyt kropshår velkommen, der kom der også pludselig helt nye muligheder for at blive til overs, når de piger, det hele handlede om, hellere ville hænge ud med andre.

Og det bliver ikke bedre, når man bliver voksen, og der åbner sig helt nye muligheder for at blive til overs. Man kan miste sit ar-

bejde, blive skilt, blive gammel og føle, at ingen har brug for en. Derfor halser man af sted efter alt det, der i andres øjne gør en uundværlig, kompetent, omstillingsparat. Nej, frygten for at blive til overs sidder solidt plantet i brystet på de fleste af os.

Og i dag hører vi så om et menneske, der glad og gerne vil være til overs, nemlig Johannes Døbereren. Et menneske, der glad og gerne ser sig selv som et redskab, et middel for et højere formål, og som formår at fyldes af glæde på samme måde som brudgommens ven, der står og venter på brudgommen før bryllupsfesten, og uden besvær kan overlade bruden og det at være festens midtpunkt til en anden. ”Dette er min glæde, og den er nu fuldkommen”, siger han. ”Han skal blive større, og jeg skal blive mindre”. Johannes Døbereren har ikke anden funktion i Johannesevangeliet end at være ham, der peger på Kristus, på han som kommer. Johannes Døbereren lykkes ved at blive til overs, så at sige, det er det modsatte af, hvordan vi ellers oplever det at blive til overs.

Han kommer altså til at åbne vores øjne for, at der jo faktisk er steder i livet, hvor vi med Johannes godt ved, at vi er et redskab og formålet med os, så at sige, først lykkes, når vi bliver overflødige og til overs. Det bedste eksempel er i vores forhold til vores børn. For alt hvad vi gør, handler jo i grunden om at gøre dem uafhængige af os. Vi har selvfølgelig lov til at håbe, at de altid vil holde af os (i hvert fald når teenageårene er ovre) og have fornøjelse og udbytte af vores selskab, men samtidig skal vi håbe, at de sagtens kan klare sig uden. At sætte børn i verden betyder jo, at de skal have del i en

fremtid, der ikke er vores.

Det kan være meget vanskeligt at give slip som forældre. For nu er det troen, der skal bære, troen på at det man har lagt ned i dem, de værdier man har præget dem med, nu også vil bære, at deres dømmekraft slår til. Nu er de ude af fars og mors direkte indflydelsessfære, nu skal de kæmpe deres egne kampe, gøre deres egne erfaringer, som kan være smertelige, ikke mindst når man står på sidelinjen og så gerne vil beskytte dem. Men kun ved at blive til overs, kan man lykkes. Det er derfor en misforståelse, hvis man tror, at man skal med til deres jobsamtale og skal tage sig af klager over dumpe eksaminer på universitetet, som man læser om.

Man skal give slip. Og kun ved at tro, kan man det, kun ved at tro på dem og deres livsduelighed. Den stolthed, man kan føle over sine børn, knytter sig også præcis til dét: At de kan selv, dvs. at man selv er blevet til overs.

At det i sidste ende er en velsignelse at blive dét, mindes man om ved at se på forældre, hvis børn på grund af et eller andet handicap aldrig er blevet selvhjulpne. De forældre kan blive nok så gamle uden at opleve befrielsen og fuldbyrdelsen ved at være blevet til overs, og ingen har derfor vanskeligheder ved at slippe livet end netop dem.

Ja, i det hele taget handler det om at dø mæt af dage, som man siger. At dø mæt af dage handler netop om at være kommet sig endeligt over angsten over at skulle undværes. Så Johannes Døbereren kommer til at sammenfatte noget meget væsentligt i livet: Nemlig på én gang at opleve at være til

overs, og være fuldkommen glad. Og det er en erfaring, vi gør, hver gang vi står overfor noget, der er større end os - og tør tro på det. Det er det, Johannes viser os. Han overlader trygt fremtiden til ham, som han har vidnet om, Jesus. Han gør det uden at udslette sig selv, eller at fornægte sig selv, for det ville være ligeså forkert, som hvis forældre undlod at være forældre og lod børnene styre det selv. Nej, Johannes er et redskab, et guddommeligt værktøj, der har en helt bestemt funktion, og som derfor ikke kan undværes. Og han glemmer sig selv i den glæde over det, han ser for sig: At Jesus er kommet, han som kommer ovenfra, og ikke bare er fra jorden, som Johannes selv. Han glemmer sig selv ligesom brudgommens kammerat, der, når han ser sin ven, helt glemmer sig selv, men fyldes af glæde.

At kunne sige som Johannes Døbereren: ”Jeg er ikke Kristus!”, er en kæmpe befrielse. For de ord udsiger jo, at det ikke er mig, der skal sikre tilgivelsen plads i mit liv. Jeg er ikke overladt til mine egne pinagtige forsøg på at retfærdiggøre mig selv, eller til min egen smålighed, nej han lader tilgivelsens under ske igen og igen. Jeg er ikke Kristus. Det er ikke mig, der skal skabe nye muligheder i mit liv og bane en vej ud af afmagten på egen hånd, det gør han. Jeg behøver i det hele taget ikke vende det indad, når der er noget, jeg ikke magter, eller noget hvor jeg ikke lykkes, som om jeg som en anden Atlas skal bære hele verden på mine skuldre. Nej, jeg kan lægge det over til ham i tillid til, at han bærer mig. Jeg er ikke Kristus. Det er ikke mig, der behøver overvinde afstanden mellem mig og Gud – for det gør han. Og

derfor kan jeg trygt føle mig til overs.
Og lad det så blive jul. Lad os glæde os til at høre, hvordan det hele begyndte med et lille barn, der fødes i en stald, han som er over alle, som det hedder, han som ganske vist er fra Himmelen, men som vi møder så jordisk, som tænkes kan, og som vi kan glædes over at tage imod. Og det skete i de dage, ganske uden vores medvirken, ja vi var vel egentlig lidt til overs – men det betyder, at der hvor det gælder, der hvor alting er på spil, der er det ikke os selv, der skal, men Kristus.

Ære være Faderen og Sønnen og Helligånden, som det var i begyndelsen således også nu og altid og i al evighed. Amen.

Redaktion
Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
Egevej 4
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

Peter Nejsum
Brønshøj

Salmer:
90, 441, 91, 89, 117